

ผนวก ณ

รายละเอียดการใช้กรวดและทราย จากแม่น้ำโขง ในการก่อสร้างอาคาร

การใช้กรวดและทราย จากแม่น้ำโขงในการก่อสร้างนั้น สามารถกระทำได้ เนื่องจาก การใช้ทรัพยากรร่วมกันในแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นแม่น้ำนานาชาตินั้น ได้มีการรับรองและอนุญาตใน ข้อตกลงร่วมกันของประเทศที่มีแม่น้ำโขงไหลผ่าน ซึ่งในส่วนของประเทศไทยเอง มีกฎหมาย เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ประเภทกรวดและทราย ในแม่น้ำโขง บังคับใช้ด้วย เพื่อมิให้ เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และขัดต่อข้อตกลงระหว่างประเทศ โดยกฎหมายที่ ผู้ประกอบการที่ได้รับสัมปทานต้องให้ความสำคัญ คือ มาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และ ต้องทำตามขั้นตอนของกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

1. การเป็นผู้ผลิต (ผู้นำกรวดและทราย ขึ้นมาจำหน่าย)

ขั้นตอนแรก ให้ผู้ประกอบการทำการขออนุญาตโดยใช้เอกสารทางราชการ ท.ด. 64 ขออนุญาตกับทางกรมเจ้าท่า ผ่านทางผู้ว่าราชการจังหวัด (เป็นประธานการพิจารณาโดย ตำแหน่ง) หลังจากนั้น ผู้ว่าราชการ จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 24 ท่าน ตรวจสอบรายละเอียด ของผู้ผลิต ตาม เอกสารทางราชการ ท.ด.67 เช่น ที่ตั้งของท่าเรือ ลักษณะการประกอบการเป็น อย่างไร อยู่ใกล้สถานที่อนุรักษ์ โบราณสถานหรือไม่ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับใด เป็นต้น ซึ่งกล่าวโดยสรุป ถ้าผ่านการขออนุญาตทั้งหมด ผู้ประกอบการสามารถทำการดูดกรวดและทราย ได้ โดยเรือแพขนานยนต์ ในพื้นที่ที่กำหนด ซึ่งเรียกว่า พื้นที่สัมปทานที่อนุญาต

2. การนำมาใช้ในการก่อสร้างอาคาร

พื้นที่ของจังหวัดในภาคอีสานส่วนใหญ่ ที่ติดกับแม่น้ำโขง มีการนำกรวดและ ทราย จากแม่น้ำโขง มาใช้ในการก่อสร้างอาคาร เป็นจำนวนมาก ผู้ซื้อทำการจัดซื้อจากผู้จำหน่ายที่ได้รับ อนุญาตสัมปทานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หรือจากร้านวัสดุก่อสร้างที่รับมาจากผู้รับสัมปทาน อีกต่อหนึ่ง ราคากรวด คิวบิกเมตรละประมาณ 400 บาท ส่วนทรายราคาคิวบิกเมตรละประมาณ 200 บาท

สรุปได้ว่า การใช้กรวด-ทราย จากแม่น้ำโขง สามารถทำได้โดยไม่ผิดกฎหมาย หรือกระทบสิ่งแวดล้อมใด ๆ ก่อนที่จะนำขึ้นมาใช้ประโยชน์ได้ ผู้รับสัมปทานฯ ที่นำมา จำหน่าย ได้รับการตรวจสอบโดยละเอียดจากทางราชการ และมีการอนุญาตอย่างเป็นทางการ ภายหลังจากได้รับใบอนุญาตแล้ว และสามารถซื้อขายได้อย่างเสรี

อนึ่ง การใช้กรวดและทราย จากแม่น้ำโขงเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมของสินค้าเศรษฐกิจ ประเภทวัสดุก่อสร้าง เนื่องจากแหล่งวัตถุดิบอยู่ใกล้ มีการใช้อย่างทั่วไปในจังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดติดกับแม่น้ำโขงอื่น ๆ อีกทั้งยังมีราคาถูก และทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าการใช้หินจากการระเบิดภูเขา

3. ประมวลกฎหมายที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

หมวด 1

บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

มาตรา 1 ในประมวลกฎหมายนี้

"ที่ดิน" หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

"สิทธิในที่ดิน" หมายความว่า กรรมสิทธิ์ และให้หมายความรวมถึงสิทธิครอบครองด้วย

"ใบจอง" หมายความว่า หนังสือแสดงการยอมให้เข้าครอบครองที่ดินชั่วคราว

"หนังสือรับรองการทำประโยชน์" หมายความว่า หนังสือคำรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าได้ทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว

"ใบไต่สวน" หมายความว่า หนังสือแสดงการสอบสวนเพื่อออกโฉนดที่ดิน และให้หมายความรวมถึงใบนำด้วย

"โฉนดที่ดิน" หมายความว่า หนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และให้หมายความรวมถึงโฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง และตราจองที่ตราว่า "ได้ทำประโยชน์แล้ว"

"การรังวัด" หมายความว่า การรังวัดปักเขต และทำเขต จด หรือคำนวณการรังวัด เพื่อให้ทราบที่ตั้งแนวเขตที่ดิน หรือทราบที่ตั้งและเนื้อที่ของที่ดิน

"การค้าที่ดิน" หมายความว่า การได้มาและจำหน่ายไปซึ่งที่ดินเพื่อประโยชน์ในกิจการค้าหาทำไร โดยวิธีขายแลกเปลี่ยน หรือให้เช่าซื้อที่ดิน

มาตรา 3 แห่ง พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521 ให้เพิ่มพินัยม คำว่า "ทบวงการเมือง" ขึ้นดังต่อไปนี้

"ทบวงการเมือง" หมายความว่า หน่วยราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น"

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายนี้ และพนักงานอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายนี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมที่ดิน

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติให้ประมวลกฎหมายที่ดิน และตามประมวลกฎหมายนี้

มาตรา 2 ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ถือว่าเป็นของรัฐ

มาตรา 3 บุคคลย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีต่อไปนี้

(1) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับหรือได้มาซึ่งโฉนดที่ดินตามกฎหมายแห่งประมวลกฎหมายนี้

(2) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพหรือกฎหมายอื่น

มาตรา 4 ภายใต้บังคับมาตรา 6 บุคคลใดได้มาซึ่งสิทธิครอบครองในที่ดินก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิครอบครองสืบไปและให้คุ้มครองตลอดถึงผู้รับโอนด้วย มีความเพิ่มขึ้นเป็นมาตรา 4 ทวิ โดยข้อ 3 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 (พ.ศ. 2515) ดังต่อไปนี้

"**มาตรา 4 ทวิ** นับตั้งแต่วันที่ประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ การโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน ซึ่งมีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่"

มาตรา 5 ผู้ใดมีความประสงค์เวนคืนสิทธิในที่ดินให้แก่รัฐ ให้ยื่นคำขอเวนคืนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 71

มาตรา 6 ตั้งแต่วันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป บุคคลใดมีสิทธิในที่ดินหากบุคคลนั้นทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าเกินกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ ให้เป็นอันหมดสิทธิในที่ดิน และให้ที่ดินตกเป็นของรัฐ

(1) สำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน หรือที่ดินที่ใช้เป็นที่บ้าน หรือที่สวนไม้ยืนต้นเกินกำหนดห้าปีติดต่อกัน

(2) สำหรับที่ดินที่ไม่มีโฉนดที่ดิน และที่ดินนั้นใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นเกินกำหนดสามปีติดต่อกันความในมาตรา 6 เดิมนี้ ถูกยกเลิกโดยข้อ 3 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96(พ.ศ. 2515) และให้ใช้ความใหม่แทนดังต่อไปนี้

"**มาตรา 6** นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ บุคคลใดมีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำ

ประโยชน์ หากบุคคลนั้นทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดินหรือปล่อยให้ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเกินกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(1) สำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน เกินสิบปีติดต่อกัน

(2) สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เกินห้าปีติดต่อกัน

ให้ถือว่าเจตนาสละสิทธิในที่ดินเฉพาะส่วนที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือที่ปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเมื่ออธิบดีได้ยื่นคำร้องต่อศาล และศาลได้สั่งเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว ให้ที่ดินนั้นตกเป็นของรัฐเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายนี้ต่อไป"

มาตรา 7 ให้อธิบดีมีหน้าที่สำรวจ จำแนก และทำสำมะโนที่ดิน เพื่อให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และความเหมาะสมแก่การทำประโยชน์เพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชน

มาตรา 8 บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา และดำเนินการคุ้มครองป้องกันได้ตามควรแก่กรณีอำนาจหน้าที่ดังว่านี้ รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ได้ ที่ดินอันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ให้ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันนั้น หากภายหลัง ปรากฏว่าราษฎรมิได้ใช้ประโยชน์ต่อไป แล้วก็ดี หรือรัฐหาที่ดินอื่นให้ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันแทนก็ดี ให้ถอนสภาพที่ดินนั้นได้ การถอนสภาพให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้มีแผนที่แสดงเขตที่ดินที่จะถอนสภาพนั้นด้วย

"มาตรา 8 ทวิ ที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง หรือที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันซึ่งได้ถอนสภาพตามมาตรา 8

(1) แล้ว รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะจัดขึ้นทะเบียนเพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ก่อนที่จะจัดขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีการรังวัดทำแผนที่และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่ประกาศการจัดขึ้นทะเบียนให้ราษฎรทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศให้ปิดในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดิน ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน และในบริเวณที่ดินนั้นการจัดขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศด้วย

มาตรา 8 ตรี ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ อธิบดีอาจจัดให้มีหนังสือสำหรับที่หลวงเพื่อแสดงเขตไว้เป็นหลักฐานแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้เป็นไปตามที่

กำหนดในกฎกระทรวง ที่ดินตามวรรคหนึ่ง แปลงโดยยังไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เขตของที่ดินดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักฐานของทางราชการ"

มาตรา 9 ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้น ถ้ามิได้มีสิทธิครอบครองหรือมิได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด

(1) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้าง หรือเผาป่า

(2) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราบในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ

(3) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน

ข้อ 3 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 334(พ.ศ. 2515) ให้เพิ่มความขึ้นเป็น มาตรา 9 ทวิ ดังต่อไปนี้

"มาตรา 9 ทวิ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา 9 ต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามวิธีการและอัตราที่ กำหนดไว้ในข้อบัญญัติจังหวัด แต่ต้องไม่เกิน อัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้"

มาตรา 10 ที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครองและมีใช้สาธารณสมบัติ ของแผ่นดินอันราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันนั้น ให้อธิบดีมีอำนาจจัดหาผลประโยชน์ ในการจัดหา ผลประโยชน์ ให้รวมถึงจัดทำให้ที่ดินใช้ประโยชน์ได้ ซ้ำขาย แลกเปลี่ยน ให้เช่า และให้เช่าซื้อ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดหาผลประโยชน์ ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง แต่สำหรับการขาย การ แลกเปลี่ยนและการให้เช่าซื้อที่ดินต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี การดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ ตามความในมาตรานี้ ให้คำนึงถึงการที่จะสงวนที่ดินไว้ให้ชุมชนรุ่นหลังด้วย

มาตราที่ 11 การจัดหาผลประโยชน์ซึ่งที่ดินของรัฐตามนัยดังกล่าวก่อนมาตราก่อน หน้านี้ รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้จัดหาผลประโยชน์สำหรับรัฐ หรือบำรุง ท้องถิ่นก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดในกฎกระทรวง

มาตราที่ 12 ที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง รัฐมนตรีมีสิทธิให้ สัมปทาน ให้ หรือ ให้ใช้ ในระยะเวลาอันจำกัด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกระทรวง

มาตราที่ 13 เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามบทแห่งประมวลกฎหมายนี้ ให้รัฐมนตรีมี อำนาจจัดตั้ง

จังหวัดใดมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งที่ทำการที่ดินมากกว่าหนึ่งแห่งให้รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งสำนักงานที่ดินสาขาขึ้น โดยให้สังกัดอยู่ในสำนักงานที่ดินจังหวัด การจัดตั้งสำนักงานที่ดินจังหวัด และสำนักงานที่ดินสาขา ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา